

เราเป็นผู้เชี่ยวชาญด้วยเหมือนกัน!

ข้อควรรู้

เพื่องานวิจัยโดยชุมชน

ในข้อควรรู้อื่นๆ คุณจะพบสรุปกลยุทธ์หลัก และคำแนะนำต่าง ๆ ที่อธิบายไว้ในคู่มือการทำวิจัยโดยชุมชน ทั้งยังมีแบบสำรวจสำหรับงานวิจัยโดยชุมชนพร้อมให้คุณประยุกต์ใช้งานร่วมกับข้อควรรู้อื่นๆ

คู่มือ

ข้อควรรู้อื่นๆ

แบบสำรวจ

งานวิจัยโดยชุมชน

คืออะไร

เมื่อคุณได้ยินคำว่า “วิจัย” คุณนึกถึงอะไร คุณรู้สึกว่าการวิจัยเป็นสิ่งที่ไกลตัว และทำโดยผู้อื่นใช่หรือไม่? คุณอาจคิดว่ามันเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับคุณ และเป็นสิ่งที่ทำโดยนักวิชาการในมหาวิทยาลัยเท่านั้นหรือไม่?

งานวิจัยไม่จำเป็นต้องเหมือนที่กล่าวมาข้างต้น เราเชื่อว่างานวิจัยควรเป็นการทำงานร่วมกัน เป็นกระบวนการที่ชุมชนมีอำนาจในการกำหนดตัดสินใจ เป็นผู้นำ และดำเนินการวิจัยในหัวข้อที่ชุมชนเลือก และผู้เข้าร่วมวิจัยมีอิสระในการนำเสนอความเห็น แลกเปลี่ยน และสร้างความรู้ใหม่ขึ้นมา

สถาบันชุมชนลุ่มน้ำโขงให้ความหมายของงานวิจัยโดยชุมชนว่า “การค้นหาความรู้จากความเชี่ยวชาญในท้องถิ่นโดยสมาชิกของชุมชน เพื่อประโยชน์ของชุมชน” ในขณะที่งานวิจัยประเภทอื่นมักเริ่มต้นด้วยคำถามจากคนนอกชุมชน

สำหรับ **งานวิจัยโดยชุมชน** สมาชิกชุมชนเป็นผู้กำหนดหัวข้อ ตั้งคำถาม และสร้างกระบวนการด้วยตนเองเพื่อให้พวกเขาสามารถวิเคราะห์และอธิบายประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของพวกเขาเองได้ งานวิจัยโดยชุมชนทำให้ชุมชนสร้างความรู้จากท้องถิ่น ขนบธรรมเนียม และประเพณี ชุมชนยังเป็นเจ้าของความรู้ที่กำลังถูกสร้างขึ้นมา ชุมชนไม่ควรเป็นเพียงเป้าหมายหรือสิ่งที่ถูกวิจัยเท่านั้น แล้วก็ได้มีแต่นักวิจัยหรือนักวิชาการเท่านั้น - **ชุมชนก็เป็นผู้เชี่ยวชาญด้วยเหมือนกัน!**

จากข้อเท็จจริง เมื่อสมาชิกชุมชนทำงานวิจัยของตนเอง พวกเขาอาจค้นพบสิ่งที่ผู้อื่นไม่สามารถค้นพบได้ ชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว และสิ่งแวดล้อมของพวกเขาโดยผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ และผู้วางแผนอาจไม่รู้บ่อยครั้งที่กระบวนการวิจัยช่วยให้ชุมชนเข้าใจถึงปัญหาที่พวกเขาเผชิญได้ดียิ่งขึ้น ช่วยสร้างความมั่นใจในความรู้และแนวคิดของพวกเขา เสริมสร้างความสามัคคี และความรับผิดชอบระหว่างสมาชิกของชุมชน รวมทั้งเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการจัดการชุมชน ทักษะและข้อค้นพบจากกระบวนการวิจัยยังมีประโยชน์สำหรับการจัดตั้งการรณรงค์ของชุมชนโดยชุมชนอีกด้วย

ผลที่เกิดจากงานวิจัยโดยชุมชนแสดงให้เห็นว่ายังมีทางเลือกที่เป็นไปได้ และกระบวนการของการพัฒนาทั้งหมดสามารถปรับเปลี่ยนเพื่อให้ ชุมชนต่าง ๆ เรียกร้องอำนาจของพวกเขา เมื่อชุมชนเอาใจใส่และนำวิสัยทัศน์ของพวกเขาเป็นศูนย์กลางของกระบวนการการพัฒนา งานวิจัยโดยชุมชนจะกลายเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ!

จากเครื่องมืองานวิจัยโดยชุมชนที่มีอยู่ เราได้ร่วมกับองค์กรเครือข่ายพัฒนาข้อควรระวังนี้ให้เป็นเครื่องมือสำหรับชุมชน ผู้นำชุมชน และกลุ่มประชาสังคมในท้องถิ่นที่มีความสนใจในงานวิจัยโดยชุมชน

ข้อควรระวังนี้ แสดงขั้นตอนพื้นฐานเกี่ยวกับวิธีที่ชุมชนสามารถใช้งานวิจัยโดยชุมชนเพื่อกำหนดความต้องการหลักสำหรับโครงการพัฒนาของพวกเขา

เอกสารนี้แจกแจงขั้นตอนสำคัญเพื่อ **เตรียมตัว วิจัย และ รณรงค** ในงานวิจัยโดยชุมชน.

1	เตรียมตัว	1. ระบุหัวข้อการวิจัย2. สร้างทีมนักวิจัย3. หาพันธมิตร และระบุตัวผู้มีอิทธิพล4. จัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัย5. ออกแบบเครื่องมือวิจัย
2	วิจัย	6. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ7. เก็บข้อมูล8. เขียนร่างผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ9. นำเสนอร่างผลการวิจัยเพื่อรับคำแนะนำ
3	รณรงค	10. นำเสนองานวิจัยฉบับสมบูรณ์พร้อมข้อเสนอแนะ11. ลงมือทำด้วยกัน!12. สะท้อนความคิด

โครงการความรับผิดชอบสากล (IAP) ขอขอบคุณสมาคม Asia Pacific Forum on Women, Law and Development และ สถาบันชุมชนลุ่มน้ำโขง (MCI) ที่ร่วมแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำชุดคู่มือนี้

1

เตรียมตัว

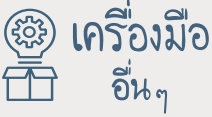
1. ระบุหัวข้อการวิจัย

จัดประชุมสมาชิกชุมชน หรือจัดกลุ่มสนทนาหลาย ๆ กลุ่ม โดยให้มีจำนวนคนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้เพื่อช่วยกันค้นหาคำถามที่สำคัญที่สุดในการวิจัย ควรให้ผู้หญิง เยาวชน ผู้พิการ และสมาชิกอื่นๆของชุมชนที่มักไม่ได้รับโอกาสและบทบาทที่ควร หรือไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มสนทนาที่คล้ายๆกันได้เข้าร่วมกระบวนการนี้ด้วย

ในการวางแผนการประชุม อันดับแรกควรพิจารณาว่าการจัดประชุมเพื่อพูดคุยถึงปัญหาในชุมชนของคุณแบบสาธารณะสามารถทำได้อย่างปลอดภัยหรือไม่ อาจต้องเลือกสถานที่อย่างรอบคอบเพื่อหลีกเลี่ยงการสอดส่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น จัดประชุมระหว่างพิธีกรรมประเพณีท้องถิ่นในวัด หรือในงานสำคัญปกติทั่วไปของชุมชน มองหาและขอคำปรึกษาจากผู้นำชุมชนที่ไว้ใจได้ หากมีความเสี่ยงมากเกินไปในการจัดประชุมขนาดใหญ่ คุณสามารถเริ่มจากการพูดคุยหรืออ้อกันแบบไม่เป็นทางการในกลุ่มเล็กๆ กับผู้คนหลากหลายกลุ่มในชุมชนของคุณได้

ควรเริ่มคุยกันระหว่างประชุมเพื่อช่วยกันคิดหาหัวข้อของงานวิจัยและเรื่องที่ชุมชนต้องการจะรู้ ตัดสินใจร่วมกันถึงวิธีการทำงานวิจัย แบ่งบทบาทหน้าที่และหาว่าต้องใช้เครื่องมือที่จำเป็นอะไรบ้าง รวมทั้งระบุระยะเวลาที่เป็นไปได้จริงเพื่อทำงานวิจัยให้เสร็จสมบูรณ์

หากชุมชนกำลังทำวิจัยผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชนจากโครงการพัฒนาที่กำลังจะเกิดขึ้น ชุมชนสามารถส่งข้อค้นพบจากงานวิจัยเพื่อเติมข้อมูลที่ขาดหายไป ที่ไม่ถูกรวมไว้ หรือแก้ไขข้อมูลที่ไม่ถูกต้องจาก 'เอกสารทางการ'.

การกำหนด และการวิเคราะห์ปัญหา: เครื่องมือจากสองเครื่องมือชุมชนที่ให้ทรัพยากรและคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติ การสอน และการฝึกอบรมให้แก่ผู้อื่นเพื่อการพัฒนาชุมชน

→ bit.ly/ComAnalyze

หนังสือของหมู่บ้าน: หนังสือชุดนี้ผลิตโดยองค์กร ActionAid ชุมชนสามารถใช้เพื่อวิเคราะห์ และบันทึกข้อมูลสถานการณ์ทั่วไปของพวกเขาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ของหมู่บ้านได้ดีขึ้น

→ bit.ly/VillageBookActionAid

2. สร้างทีมวิจัย

พูดคุยปรึกษากับสมาชิกของชุมชนเพื่อตั้งกลุ่มนักวิจัยหรือทีมวิจัย สมาชิกของทีมวิจัยแลกเปลี่ยนข้อมูลกับสมาชิกชุมชนโดยการถามคำถามและรวบรวมข้อมูล ทีมวิจัยควรประกอบด้วยตัวแทนของผู้คนหลากหลายประเภทในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มักไม่ได้รับโอกาสในการมีส่วนร่วม จำนวนสมาชิกทีมขึ้นอยู่กับขอบเขตของการวิจัยโดยปกติมักมีอย่างน้อย 10 คน

การฝึกฝนทีมของคุณเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทุกคนในทีมต้องเข้าใจว่าทำไมชุมชนของคุณเลือกทำงานวิจัยนี้ เป้าหมายของงานวิจัยคืออะไร และหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนมีอะไรบ้าง สมาชิกทีมวิจัยควรที่จะสามารถสื่อสาร และสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมงานวิจัยได้อย่างสะดวกใจทั้งแบบตัวต่อตัว และแบบกลุ่มเล็ก จำไว้ว่ากระบวนการวิจัยนั้นจริง ๆ แล้ว คือการแลกเปลี่ยนข้อมูล และผู้เข้าร่วมอาจต้องการถามคำถาม สมาชิกทีมวิจัยแต่ละคนควรเข้าใจหัวข้อของงานวิจัยอย่างชัดเจน และมีข้อมูลเกี่ยวกับแผนการพัฒนาของชุมชน(ถ้ามี).

เครื่องมือ อื่นๆ

คู่มือฝึกอบอรมนักวิจัยในชุมชน: คู่มือฝึกอบอรมด้วยกิจกรรม และแบบฝึกหัดต่าง ๆ สำหรับนักวิจัยในชุมชนประกอบไปด้วย การแนะนำแนวคิดของการวิจัย และเครื่องมือวิจัย เช่นแบบสำรวจ การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มย่อย

→ bit.ly/CBPRManual

3. หาพันธมิตรและระบุตัวผู้มีอิทธิพล

นอกจากทีมวิจัยของคุณแล้ว กลุ่มพันธมิตรแนวร่วมอื่น ๆ ก็สามารถช่วยสนับสนุนกระบวนการวิจัยได้เช่นกัน สมาชิกชุมชนของคุณอาจอยู่อยู่กับงาน หรืออาจไม่มีเวลาเข้าร่วมในทุก ๆ ขั้นตอนของกระบวนการวิจัย ในกรณีนี้ การขอความช่วยเหลือจากกลุ่มพันธมิตรแนวร่วม เช่น นักศึกษามหาวิทยาลัย และกลุ่มภาคประชาสังคมในท้องถิ่นอาจมีประโยชน์มาก นักศึกษามหาวิทยาลัยที่คุณไว้วางใจสามารถช่วยเหลือทางด้านเทคนิคเพื่อออกแบบเครื่องมือวิจัย หรือสร้างระบบการจัดการข้อมูล คุณยังสามารถขอคำแนะนำและการสนับสนุนจากชุมชนอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเดียวกัน บริษัท หรือธนาคารเดียวกัน หรือชุมชนที่เคยทำงานวิจัยที่คล้ายกันมาแล้ว

องค์กรประชาสังคมทั้งในท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติอาจให้ข้อมูลเพิ่มเติมกับงานวิจัยได้ และเมื่องานวิจัยเสร็จ พวกเขาสามารถช่วยเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัยไปยังกลุ่มเป้าหมาย และเข้าถึงผู้มีอำนาจตัดสินใจได้ นักวิชาการและเจ้าหน้าที่รัฐที่คุณไว้วางใจสามารถช่วยวิเคราะห์ผลการวิจัย ช่วยหาประเด็นสำคัญที่งานวิจัยค้นพบและวิเคราะห์หาแนวโน้มจากข้อมูลงานวิจัย พันมิตรแนวร่วมสามารถช่วยจัดการผลของการวิจัยให้ออกมาเป็นรูปแบบแผนภูมิ รายงานข้อเขียน หรือวิดีโอ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่คุณตั้งไว้

ชุมชนอาจพิจารณาที่จะติดต่อกับผู้มีอำนาจตัดสินใจ หากประเมินว่าทำแล้วปลอดภัยสำหรับชุมชน และไม่ส่งผลเสียต่อกระบวนการวิจัยและการรณรงค์ พวกเขาอาจมีอิทธิพลในเรื่องที่ท้าววิจัย พยายามหาว่าอะไรที่จะส่งผลต่อผู้มีอำนาจเหล่านี้ และคุยกันไว้ก่อนว่าถ้าหากต้องการติดต่อกับผู้มีอำนาจตัดสินใจเหล่านี้ จะติดต่อด้วยวิธีไหน คุณอาจทำแผนที่ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพันธมิตรแนวร่วมและผู้มีอำนาจตัดสินใจเพื่อช่วยปรับปรุงกลยุทธ์และเพื่อให้การรณรงค์ของคุณสำเร็จผล ย้ำอีกครั้ง หากปลอดภัยและมีประโยชน์ต่อการรณรงค์ ทำนัดหมายเพื่อพูดคุยหรือโทรแจ้งพวกเขาทางโทรศัพท์ หากคุณมี

ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีอำนาจลองถามว่าคำถามไหนที่พวกเขาต้องการคำตอบ จากงานวิจัยของชุมชน

ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากพันธมิตร และผู้มีอำนาจตัดสินใจ คุณควร วิเคราะห์ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยก่อน และตัดสินใจร่วมกันว่าจะสื่อสาร อย่างกระชับและเข้าใจง่ายได้อย่างไร บันทึกและจัดเก็บข้อความและการสื่อสาร เหล่านี้ให้ดี และหากเป็นไปได้ควรเก็บบันทึกการประชุม และการสนทนาทุกครั้ง ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

เครื่องมือ อื่นๆ

จะรับมือกับโครงการที่มีการบังคับขับไล่และการพลัดถิ่นอย่างไร
กิจกรรมในคู่มือจัดทำโดยผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านที่อยู่อาศัยของ องค์การสหประชาชาติตั้งคำถามที่จะช่วยให้คุณสามารถระบุผู้คน ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของคุณ และผู้ที่เป็นพันธมิตรของคุณได้

➔ bit.ly/UNForcedEviction

แผนภาพแสดงความสัมพันธ์: เป็นเครื่องมือจากการดำเนินการเบื้องต้น (ActionAid) ที่ช่วยให้คุณทดสอบพลวัตของอำนาจที่มีความแตกต่างกัน ภายใน และระหว่างกลุ่ม รวมทั้งองค์กร

➔ bit.ly/ChapattiDiagram

เครื่องมือผู้ป้องกันประตู: เป็นเครื่องมือจากการดำเนินการเบื้องต้น (ActionAid) เพื่อระบุผู้คนที่สามารถช่วยให้คุณเข้าถึงผู้มีอำนาจในการ ตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงานที่คุณให้การสนับสนุน หรือกำลังรณรงค์อยู่

➔ <http://bit.ly/gatekeeperpool>

4. จัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัย

ปกป้องความปลอดภัยของทีมวิจัยของคุณและชุมชนของคุณในทุกขั้นตอนของ กระบวนการวิจัย สมาชิกชุมชนอาจถูกคุกคาม หรือได้รับอันตรายเพียงเพราะ คุณกันเกี่ยวกับโครงการพัฒนา บริษัท หรือรัฐบาล หรือเพียงแคมีข้อมูลเกี่ยวกับ โครงการพัฒนาก็อาจทำให้ผู้คนตกอยู่ในความเสี่ยงได้

จากความเสี่ยงเหล่านี้ ทุกคนที่สนใจจะเข้าร่วมงานวิจัยโดยชุมชน ควรจะต้อง ตัดสินใจด้วยข้อมูลที่ครบถ้วนว่าพวกเขาต้องการจะเข้าร่วมหรือไม่และอย่างไร ทีมของคุณควรประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การเริ่ม ต้นกระบวนการวิจัยและตลอดการรณรงค์ (รวมถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดจาก พันธมิตรและผู้มีอำนาจและอิทธิพล) และควรมีแผนการลดความเสี่ยงสำหรับ ทุกคน

อันดับแรกให้คุยกันในกลุ่มที่มวิจัยทุกคนและผู้เข้าร่วมงานวิจัยเกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจเกิดระหว่างงานวิจัย จากนั้นถามพวกเขาว่ายังต้องการเข้าร่วมในงานวิจัยอยู่หรือไม่ การที่ผู้เข้าร่วมงานวิจัยบอกเล่าเรื่องราว ความคิดเห็นเชิงลึกกับคุณนั้นมาจากความไว้วางใจที่เขามอบให้ คุณจะต้องปกป้องข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมตลอดเวลา อธิบายให้พวกเขาเข้าใจว่าภาพถ่าย วีดีโอ และคำพูดอาจจะถูกนำไปใช้ และต้องขออนุญาตก่อนการนำไปใช้งาน

เครื่องมือ อื่นๆ

เข้าใจความเสี่ยง และสร้างแผนด้านความปลอดภัย โดยศึกษา คู่มือด้านความปลอดภัย จาก Frontline Defenders ซึ่งแปลแล้ว 11 ภาษา

→ bit.ly/HRDWorkbook

เรียนรู้วิธีการปกป้องข้อมูลในโทรศัพท์หรือคอมพิวเตอร์ของคุณด้วยการอ่าน ความปลอดภัยใช้ง่าย (Security in-a-box) จาก Tactical Tech

→ securityinabox.org/en/tactics/

5. ออกแบบเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยมีอยู่มากมาย เช่น การทำแผนที่ชุมชน การติดตามตรวจสอบโดยชุมชน การสำรวจ และการทำแบบสอบถาม ตัวอย่างหนึ่งที่เราจะกล่าวถึงคือ *แบบสำรวจโดยชุมชน* การสำรวจโดยชุมชนต่างจากการสำรวจทั่วไปคือไม่เพียงแค่เก็บข้อมูลเท่านั้นยังช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล และความคิดเห็นเชิงลึกระหว่างชุมชนกับทีมวิจัยอีกด้วย ช่วยกันคิดว่าทีมวิจัยควรเตรียมข้อมูลอะไรบ้างเพื่ออธิบายแก่ผู้เข้าร่วมวิจัยให้เข้าใจหัวข้องานวิจัยอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น หากคุณต้องการข้อมูลประสบการณ์ของชุมชนกับโครงการพัฒนา คุณอาจจะเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการออกแบบโครงการพัฒนา แหล่งเงินทุน และการดำเนินโครงการพัฒนาในประเทศของคุณ

หากทีมวิจัยตัดสินใจใช้ *แบบสำรวจโดยชุมชน* ตรวจสอบให้แน่ใจว่าคำถามทุกข้อ ชัดเจน เข้าใจง่าย และได้ร่วมกันออกแบบคำถาม คุณอาจเลือกใช้บางคำถามที่สามารถตอบ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ได้ หรือคำถามที่มีหลายตัวเลือกให้ตอบ หรือมีช่องว่างให้แสดงความคิดเห็น คำตอบอาจขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลหรือความปรารถนาที่ชุมชนต้องการจะพัฒนา (ถ้ามี) คำถามในแบบสำรวจโดยชุมชนสามารถครอบคลุมหัวข้อหลากหลายขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ตัวอย่างเช่น หากชุมชนต้องสูญเสียบ้านที่อยู่อาศัยให้กับโครงการสร้างทางด่วน อาจใช้คำถามเช่น:

“ลูกหลานของคุณจะได้รับผลกระทบอย่างไรหากคุณต้องย้ายบ้าน?”

“งานและอาชีพของคุณจะได้รับผลกระทบอย่างไรหากคุณต้องย้ายบ้าน?”

“หากคุณต้องย้ายที่อยู่อาศัย คุณจะต้องสูญเสียพื้นที่หรือสถานที่ส่วนรวมของชุมชน (เช่น โรงเรียน วัด หรือแม่น้ำ) อะไรบ้าง?”

อ่านร่างแบบสำรวจร่วมกับทีมวิจัยของคุณเพื่อให้มั่นใจว่าคำถามมีความชัดเจน มีระเบียบ และเข้าใจง่าย ควรให้ทีมของคุณฝึกฝนและสร้างความมั่นใจด้วยการสัมภาษณ์กันเองโดยใช้แบบสำรวจ ประมาณเวลาที่จะต้องใช้เพื่อทำงานวิจัยให้เสร็จ และวางแผนการประชุมกับชุมชน หรือการลงพื้นที่ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

หากคุณกำลังหากรณีตัวอย่าง นักเคลื่อนไหวจาก 8 ประเทศที่เป็นส่วนหนึ่งของ Global Advocacy Team โดยโครงการความรับผิดชอบสากล (IAP) ได้สร้างแบบสำรวจสำหรับงานวิจัยโดยชุมชนของพวกเขา คุณสามารถใช้หรือประยุกต์แบบสำรวจเพื่อการวิจัยโดยชุมชน หรือสร้างและทดสอบแบบสำรวจใหม่ ๆ สำหรับชุมชนของคุณเอง!

เมื่อคุณตัดสินใจได้แล้วว่าจะใช้เครื่องมือวิจัยอะไร ควรสร้างระบบเพื่อจัดการข้อมูลวิจัยที่รวบรวมไว้ การจัดการงานวิจัยจะช่วยให้ทีมวิจัย พันธมิตร และสมาชิกชุมชนเข้าใจผลการวิจัยก่อนที่จะกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์ ซอฟต์แวร์บางอย่างช่วยวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยได้อัตโนมัติ แต่อาจต้องเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต และอาจไม่มีภาษาท้องถิ่นของชุมชนให้ใช้งาน ซอฟต์แวร์บางอย่างอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อใช้งาน

แหล่งข้อมูล เช่น ชุดเครื่องมือวิจัยการรณรงค์ จากศูนย์ข้อมูล สามารถช่วยสร้างเครื่องมือได้

→ bit.ly/CampaignResearchToolkit

โปรแกรมสำหรับการสำรวจ เช่น:

Survey Monkey (www.surveymonkey.com),

Google Forms (<https://www.google.com/forms/about/>)

และ KoBo Toolbox (<http://www.kobotoolbox.org/>)

สามารถช่วยจัดการและวิเคราะห์ผลการวิจัยได้

เครื่องมือ
อื่นๆ

2

วิจัย

6. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ

สิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ทีมวิจัยจะต้องทำคือ **แจ้งข่าวความคืบหน้า** และให้ชุมชนวงกว้างมีส่วนร่วม อย่างสม่ำเสมอตลอดกระบวนการของงานวิจัยโดยชุมชน ในเบื้องต้นควรวิธีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับกิจกรรมวิจัย และกำหนดเวลาที่ชุมชนควรรวมตัวกันเพื่อพิจารณา และให้ความคิดเห็น

อันดับแรก ให้ชุมชนวงกว้างพิจารณาตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับแผนงานและเป้าหมายของทีมวิจัย เมื่อกระบวนการวิจัยพร้อมแล้ว ให้ข้อมูลชุมชนเกี่ยวกับวิธีการทำงานวิจัย สมาชิกชุมชนวงกว้างควรได้ตรวจทานข้อค้นพบเบื้องต้นก่อนทำการสรุป หรือนำเสนอผลการวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์ของคุณ ขอให้ชุมชนตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อค้นพบ รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลว่าอะไรมีความสำคัญมากที่สุดสำหรับการรณรงค์ของพวกเขา

เครื่องมือ
อื่นๆ

การสื่อสารและอำนาจ: ชุดเครื่องมือจาก CIRAC ให้วิธีการและตัวอย่างหลากหลายเกี่ยวกับวิธีการติดต่อสื่อสารภายในชุมชน

➔ bit.ly/CommunicationPowerEng

7. เก็บข้อมูล

ทำงานวิจัยของคุณในช่วงเวลาและสถานที่ที่ปลอดภัย และสะดวกต่อผู้เข้าร่วมทุกคน เตรียมตัวเพื่อให้ข้อมูลและตอบคำถาม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเข้าใจหัวข้องาน

วิจัยอย่างชัดเจน อธิบายวัตถุประสงค์ และกระบวนการของการวิจัยให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนทราบ

วางแผนวิธีการนำเสนอและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ทุกคนในชุมชนสามารถเข้าร่วมได้อย่างเต็มที่ ตัวอย่างเช่น หากสมาชิกชุมชนบางคนไม่สามารถอ่านหรือเขียนหนังสือได้ ให้พูดอธิบาย และทำงานวิจัยเพื่อให้ทุกคนเข้าร่วมได้อย่างเท่าเทียมกัน ให้ถามผู้เข้าร่วมว่าพวกเขาต้องการให้ภาพถ่าย ชื่อ ข้อมูลแสดงตัวตนของพวกเขาเผยแพร่ออกสู่สาธารณะหรือไม่ คุณมีหน้าที่ **ปกป้องตัวตนและข้อมูลของสมาชิกชุมชนที่เข้าร่วมวิจัยอย่างระมัดระวัง**

ขอคำแนะนำจากคนที่ทำงานอย่างต่อเนื่องในชุมชน หรือองค์กรที่รู้จักผู้คนอย่างกว้างขวางในชุมชนให้ช่วยระบุผู้เข้าร่วมวิจัย กำหนดวิธีที่ทีมวิจัยจะทำให้ผู้ที่มักไม่ได้รับโอกาสหรือมักถูกกีดกันให้เข้าร่วมกระบวนการ หากมีใครเปลี่ยนใจว่าจะไม่เข้าร่วมงานวิจัยอีกต่อไป ทีมวิจัยต้องเคารพการตัดสินใจของพวกเขา

อาจเป็นไปได้ยากที่จะให้ทั้งชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย ควรตั้งเป้าหมายเพื่อเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 100 คน ขึ้นอยู่กับการประเมินด้านความปลอดภัยของคุณ ทีมวิจัยอาจพูดคุยถามคำถามตัวต่อตัว หรือในกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีจำนวนคนน้อยกว่า 10 คนหากจำเป็น บันทึกคำตอบและความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสำรวจแต่ละคนอย่างถูกต้องครบถ้วน สมาชิกทีมวิจัยแต่ละคนควรมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในกระบวนการเก็บข้อมูลเพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่เก็บได้นั้นมีความชัดเจนและสม่ำเสมอ

ขณะออกไปทำแบบสำรวจ สมาชิกของทีมวิจัยควรถามคำถามที่ละข้อ และอธิบาย คำศัพท์หรือข้อความที่ผู้เข้าร่วมไม่เข้าใจให้กระจ่าง จำไว้ว่าควรฟังอย่างตั้งใจ ห้ามขัดจังหวะ หรือแสดงความคิดเห็นต่อคำตอบของผู้เข้าร่วมวิจัย และให้เวลากับผู้เข้าร่วมอย่างเพียงพอในการตอบแต่ละคำถาม บางครั้งผู้คนเกิดความรู้สึกเศร้าเสียใจเมื่อนึกถึงประสบการณ์ที่เจ็บปวด ควรให้การสนับสนุนและตั้งใจรับฟัง

เครื่องมือ อื่นๆ

เดินสำรวจ (Transect Walk): เครื่องมือจาก CatComm สำหรับกลุ่มที่ดำเนินการพัฒนาชุมชนโดยใช้การสังเกตเป็นฐาน

→ <http://catcomm.org/transect-walk>

8. เขียนร่างผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ถึงเวลาที่จะนำข้อมูลการวิจัยของคุณมาทำความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้น หากคุณใช้ซอฟต์แวร์เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลของคุณ ควรให้ทีมวิจัยทดสอบซอฟต์แวร์ก่อนใช้งานจริง หากคุณวางแผนที่จะวิเคราะห์ข้อมูลโดยไม่ใช้ซอฟต์แวร์ ให้กำหนดวิธีการการติดตามความคืบหน้าในแต่ละขั้นตอนของคุณ

หากคุณใช้เครื่องมือสำรวจในการวิจัยของคุณ สิ่งแรกคือใส่ตัวเลขให้แบบสำรวจแต่ละชุด และทำสำเนาทุกชุด เพื่อปกป้องข้อมูลของผู้เข้าร่วมควรเก็บแบบสำรวจและสำเนาไว้ในสถานที่ที่ปลอดภัย ในขณะที่คุณตรวจทานข้อมูล

เมื่อได้แบบสำรวจที่บันทึกข้อมูลไว้เรียบร้อยแล้ว ทีมวิจัยควรตรวจสอบความถูกต้องว่ามีการบันทึกคำตอบอย่างครบถ้วนหรือไม่ สำหรับคำถามที่ผู้เข้าร่วมเลือกคำตอบจากตัวเลือก ให้คำนวณแต่ละคำตอบออกมาเป็นร้อยละ (เปอร์เซ็นต์)

พิจารณาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสำรวจ ตัวอย่างเช่น คุณอาจพบว่าในชุมชนที่ผู้คนถูกบังคับขับไล่ที่ มีหลายคนที่ถูกทำร้ายร่างกายได้รับความรุนแรง การจดบันทึกประสบการณ์เหล่านั้นนับเป็นข้อมูลที่มีพลัง เรื่องราวส่วนตัวช่วยให้เห็นตัวตนและความจริงของผู้คนเบื้องหลังข้อมูลตัวเลข

การอธิบายเล่าเรื่องราวส่วนบุคคลสามารถทำให้งานวิจัยมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันคุณจะต้องปกป้องข้อมูลของผู้เข้าร่วมเหล่านั้น บางคนอาจต้องการให้เผยแพร่เรื่องราวของพวกเขาสู่สาธารณะ ต้องขอความยินยอมของพวกเขาก่อนนำข้อมูลหรือเรื่องราวเผยแพร่สู่สาธารณะแม้ว่าคุณจะไม่ได้ใช้ชื่อจริงของพวกเขาก็ตาม

ตอนนี้ กลับมาดูที่งานวิจัยของคุณ (รวมถึงความคิดเห็นต่าง ๆ) เพื่อหาข้อมูลแนวโน้ม และรูปแบบที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยของคุณ อาจขอพันธมิตรที่มีประสบการณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลช่วยคุณวิเคราะห์ผลการวิจัยของคุณได้

เครื่องมือ
อื่น ๆ

ใช้ **คู่มือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพทีละขั้นตอน** เพื่อช่วยคุณวิเคราะห์ข้อมูลที่คุณพบ

→ bit.ly/QualitativeDataAnalysis

ใช้ **คู่มือการเล่าเรื่อง** จาก Capacity Canada เพื่อหาแนวทางในการเล่าเรื่องราวจากงานวิจัย และข้อค้นพบของชุมชนของคุณ

→ bit.ly/StorytellingManual

9. นำเสนอร่างผลการวิจัยเพื่อรับคำแนะนำ

เขียนร่างผลการวิจัยฉบับแรกจากข้อมูลงานวิจัยทั้งหมดของคุณ และนำเสนอต่อชุมชน คุณอาจต้องนำเสนอผลงานวิจัยในรูปแบบที่แตกต่างกันเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าใจได้ง่าย ตัวอย่างเช่น หากบางคนในชุมชนอ่านหนังสือไม่ออก อาจนำเสนอข้อมูลด้วยรูปภาพแทน ขอคำวิจารณ์และคำแนะนำจากคนในชุมชน และถามพวกเขาว่าควรจะทำให้ความสำคัญกับข้อมูลประเภทใด และหากมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหา ควรนำมาผนวกเข้ากับการรณรงค์ของชุมชน

หากวิเคราะห์แล้วปลอดภัย อาจติดต่อพันธมิตรและผู้มีอำนาจตัดสินใจที่คุณได้ติดต่อไว้ในช่วงเริ่มแรกของงานวิจัยเพื่อให้พวกเขาอ่านและให้ความคิดเห็นก่อนที่คุณจะเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะ อย่างไรก็ตาม ไม่ควรให้ข้อเสนอแนะจากพันธมิตรและผู้มีอำนาจตัดสินใจส่งผลกระทบต่อลำดับความสำคัญของข้อมูลที่ชุมชนกำหนด เมื่อได้รับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั้งหมดแล้ว พิจารณาวัตถุประสงค์ของการรณรงค์เคลื่อนไหวก่อนแล้วตัดสินใจว่าข้อค้นพบจากงานวิจัยข้อใดที่จะนำไปใช้กับการรณรงค์

เครื่องมือ
อื่นๆ

อ่านประสบการณ์ของนักเคลื่อนไหวจากชุมชนทั่วโลกที่ได้ทำงานวิจัยโดยชุมชนโดยใช้แบบสำรวจสำหรับงานวิจัยโดยชุมชน ที่พัฒนาโดยกลุ่ม Global Advocacy Team โดยการสนับสนุนของ IAP

งานวิจัยโดยชุมชน: เรื่องของสุกเกอร์เรล (Sukhgerel)

→ bit.ly/sukhgerelstory

งานวิจัยโดยชุมชน: เรื่องของเอลิอัส (Elias)

→ bit.ly/eliasstory

งานวิจัยโดยชุมชน: เรื่องของเมลลา (Mela)

→ bit.ly/melasstory

10. นำเสนองานวิจัยฉบับสมบูรณ์พร้อมข้อเสนอแนะ

ตอนนี้ก็ถึงเวลาที่จะนำงานวิจัยโดยชุมชนเข้าไปใช้ในการรณรงค์เคลื่อนไหวแล้ว!

ในขั้นตอนนี้เตรียมงานวิจัย คุณได้ระบุกลุ่มเป้าหมายที่จะอ่านงานวิจัยไว้แล้ว คราวนี้พิจารณากลยุทธ์ของคุณที่จะเผยแพร่ผลการวิจัยและข้อเสนอแนะของชุมชน ตัวอย่างเช่น หากคุณคิดว่าสามารถคุยกับผู้มีอำนาจตัดสินใจในท้องถิ่นได้ อาจจัดงานในชุมชนเพื่อนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิจัย อาจมีการบันทึกภาพและวิดีโอไว้เป็นหลักฐาน หากกลุ่มเป้าหมายอยู่นอกชุมชนหรือนอกประเทศของคุณ พันธมิตรของคุณอาจรู้จักกับพวกเขาและสามารถให้คำแนะนำวิธีการเพื่อช่วยให้คุณเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวได้

นึกถึงผู้คนที่คุณต้องการจูงใจ และหาวิธีการที่จะทำให้พวกเขาได้รับข้อมูลงานวิจัยและลงมือทำตามข้อเสนอแนะ พิจารณาอีกครั้งถึงวิธีการที่ทีมวิจัยและชุมชนจะนำเสนองานวิจัยและข้อเสนอแนะ การเขียนรายงานเป็นวิธีที่ดีที่สุดหรือไม่? หากใช่ รูปแบบและจำนวนข้อมูลขนาดไหนจึงจะโน้มน้าวให้พวกเขาอ่านรายงานของคุณ? คุณควรจะนัดพบเพื่อนำเสนอหรือไม่ หรือใช้การเขียนป้ายประท้วง วิดีโอ การเสนอข้อมูลด้วยภาพ หรือเว็บไซต์ กลุ่มพันธมิตรสามารถช่วยคุณได้ เช่น อาสาสมัครช่วยตัดต่อวิดีโอ หรือนักออกแบบอาสา หรือนักสร้างงานศิลปะ ใช้วิธีการที่รอบคอบและสร้างสรรค์!

เครื่องมือ อื่นๆ

กลับสู่การพัฒนา: การพัฒนาควรจะเป็นอย่างไร จาก International Accountability Project เสนอดตัวอย่างและเรื่องราววิธีการนำเสนอข้อมูลงานวิจัยของชุมชน 8 ชุมชน
→ bit.ly/whatdevelopmentcouldbe

ใช้ **The Mobilisation Cookbook**: คู่มือ Moblab เพื่อการรณรงค์ด้วยพลังของประชาชน เรียนรู้วิธีใช้ข้อค้นพบการวิจัยกับการรณรงค์ขนาดใหญ่

→ bit.ly/MobilisationCookbook

ใช้บทสุดท้ายของ **Visualizing Information for Advocacy** คู่มือจาก Tactical Tech เพื่อเรียนรู้การนำเสนอข้อมูลด้วยภาพ

→ bit.ly/VisualisingForAdvocacy

Critical Path Analysis จาก The Change Agency เป็นชุดแบบฝึกหัดเพื่อช่วยให้คุณจัดวางงานวิจัยของคุณเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

→ bit.ly/changeagency

11. ลงมือทำด้วยกัน!

การนำเสนองานวิจัยและข้อเสนอแนะของคุณถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญเพื่อเรียกร้องการเปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกับการเคลื่อนไหว รณรงค์ และให้ข้อมูลแก่ผู้อื่นเกี่ยวกับแนวคิดและแผนการพัฒนาของชุมชน

ทำตามขั้นตอนระยะเวลาที่กำหนดไว้ในช่วงต้นของงานวิจัยโดยชุมชน ทบทวนแต่ละขั้นตอนอย่างสม่ำเสมอ และปรับเปลี่ยนวิธีการหากจำเป็น เพื่อให้ประโยชน์จากชัยชนะและโอกาสใหม่ๆ

ชุมชนอื่นๆ กลุ่มเคลื่อนไหวทางสังคม หรือกลุ่มประชาสังคมต่างๆ อาจได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้งานวิจัยและข้อเสนอแนะของคุณ หาโอกาสแลกเปลี่ยนงานวิจัยกับพวกเขา!

เครื่องมือ อื่นๆ

คู่มือสำหรับชุมชนเกี่ยวกับธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย โดย IAP เสนอวิธีการที่หลากหลายที่ชุมชนสามารถใช้งานวิจัยเพื่อลงมือทำการเปลี่ยนแปลง
→ bit.ly/Adbguide

การนับชัยชนะของเรา: คู่มืออบรมเกี่ยวกับการศึกษาและการจัดตั้งมวลชน จาก Repeat the Deal Productions ที่ให้ชุดฝึกอบรมด้านการจัดตั้ง และให้การศึกษากับผู้อื่นเกี่ยวกับหัวข้อการวิจัยของคุณ
→ bit.ly/CountingOurVictories

พัฒนาและประเมินแผนการทำงานโดยใช้เครื่องมือ ActionAid's Bridge
→ bit.ly/actionbridge

12. สะท้อนความคิด

เมื่อเริ่มการรณรงค์เคลื่อนไหวแล้ว กำหนดวันและเวลาเพื่อให้ทีมวิจัยได้วัดผลและประเมินความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมายของการรณรงค์ เชิญทีมวิจัยร่วมสะท้อนความคิดเกี่ยวกับภาพรวมกระบวนการวิจัยโดยชุมชน ประเมินว่าคุณได้ทำสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แล้วหรือไม่อย่างไร อภิปรายความท้าทายใหม่ๆ ที่เจอ และพิจารณาว่าจะต้องปรับเปลี่ยนขั้นตอนต่อไปหรือไม่ การสะท้อนความคิดสามารถเป็นทั้งการเรียนรู้ และการเฉลิมฉลองของบุคคลที่เข้าร่วมและชุมชนวงกว้างได้ การประเมินสถานการณ์และสะท้อนความคิดทำได้ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการวิจัย และเมื่อสิ้นสุดการรณรงค์เคลื่อนไหวแล้ว

เครื่องมือ อื่นๆ

ใช้คู่มือ นับเมล็ดพันธุ์เพื่อการเปลี่ยนแปลง: กรอบการประเมินและสะท้อนคิด โดย SARN เป็นวิธีการที่ออกแบบมาเพื่อสะท้อนความคิดเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย และการรณรงค์
→ bit.ly/CountingSeedsForChange

ตอนนี้คุณได้เรียนรู้ทั้ง 12 ขั้นตอนแล้ว เราหวังว่าคุณจะมีความเข้าใจมากขึ้นว่างานวิจัยโดยชุมชนคืออะไร และคุณสามารถทำงานวิจัยด้วยตนเองได้ ชุมชนต่างๆมีวิธีการทำงานวิจัยโดยชุมชนแตกต่างกัน เพราะนั่นคือคุณค่าและความงามของงานวิจัยประเภทนี้!

คุณพร้อมที่จะเริ่มต้นทำวิจัยโดยชุมชนแล้วหรือยัง? ใช้ข้อควรรู้นี้เป็นเข็มทิศนำทางการทำงานของคุณ!

INTERNATIONAL
ACCOUNTABILITYPROJECT

accountabilityproject.org
